

Meeri küla arengukava

2017-2022

1. Sissejuhatus

Käesolev arengukava on algatatud Nõo valla, Meeri küla, Meeri Küla Arendamise Seltsi poolt. Arengukava on vajalik Meeri külale selleks, et olla teadlik olemasolevast olukorrast ning reaalsest võimalustest ja vajadustest. Arengukava sisaldab ühelt poolt ülevaadet praegusest küla olukorrast, teisalt aga vaatab tulevikku, pannes paika pikemaajalised arengusuunad ja eelistused külaelanike jaoks ning on aluseks edasistele tegevustele.

Meeri Küla Arendamise Seltsi arengueesmärkideks on:

- Meeri küla on heakorrastatud küla, mis oluliselt suurendab kohapealset elukvaliteeti.
- Meeri külas on aktiivsed ja ühtehoidvad elanikud, kes on huvitatud küla edasisest arengust.
- Meeri küla on elanikele meeldivaks kohaks, väärtustatakse haritust, aktiivset ja tervislikku elulaadi, kultuuritraditsioone ning elanike ühtekuuluvust.

Arengukava on vajalik ka küla elukeskkonna kujundamisel. Meeri küla on jõudnud arendustöös tasandile, kus ei piisa ainult üksikute ürituste kavandamisest ja teostamisest. Külaelanikud ja külaliidrid tahavad näha oma küla elujõulise ja jätkusuutlikuna. Võtmeküsimuseks küla arendamisel ja vajalike investeeringute saamisel on külaelanike koostöö ja kokkulepped, mille kajastajaks on küla arengukava. Küla arengukava koostamisel on lähtutud Nõo valla ja Tartumaa arengudokumentidest. Läbi viidi küsitlus külaelanike seas.

Arengukava on koostatud aastateks 2017-2022.

Meie ühise eesmärgina on Meeri küla aktiivsete, ettevõtlike ning kohalikku kogukonda ja traditsioone väärtustavate elanikega, kvaliteetse elukeskkonnaga ning terviklik ja süsteemse juhtimisega küla.

Eesmärkide elluviimiseks on koostatud konkreetseid tegevusi sisaldav tegevuskava.

Elujõuline küla on heaks partneriks kohalikule omavalitsusele piirkonna arendamisel.

2. Mõisted

Arengueesmärk – visioonist lähtuv üldkirjeldus, milleni soovitakse teatud ajaks jõuda ja mis on määratletav, mõõdetav ja realselt elluviidav.

Arengukava – piirkonna visioonist lähtuvate eesmärkide saavutamiseks suunatud kokkulepe, mis sisaldab olukorra analüüsi, arengu eeldusi, eesmärke ja kavandatud tegevuste prioriteete.

Infrastruktuur e. taristu – tähendab põhilisi füüsilisi ja organisatsioonilisi struktuure, mis on vajalikud ühiskonna või ettevõtte tööks. Samas võib see tähendada ka majanduse toimimiseks vajalikke teenuseid ja asutusi.

Seire – on millegi muutuse pidev jälgimine mingi ajavahemiku jooksul

SWOT-analüüs – meetod protsessi, nähtuse, olukorra vms erikülgede analüüsiks, tuleneb inglisekeelsete sõnade (Strengths `tugevused`, Weaknesses `nõrkused`, Opportunities `võimalused`, Threats `ohud`)

Tegevuskava – loend konkreetsetest ülesannetest ja tegevustest, mida on vaja täita püstitatud eesmärkide saavutamiseks koos ressursside, elluviijate ja täitmise tähtaegade määramisega.

Visioon – ideaalne tulevikupilt, mida tahetakse teatud ajaks saavutada.

3. Küla kirjeldus ja tänane olukord

3.1. Ajalooline taust

Meeri küla on kujunenud samanimelise mõisa (algselt Moysekül, hiljem Meyer(s)hof) juurde. Piiskopivõimu ajal Tartu toomkapiitlile ja toomhärnadele kuulunud mõis sai nime Tartu raehärra Meyeri järgi, kelle perekonnale kuulus valdus pikemat aega.

19. sajandi 30-ndail aastail ostis mõisa Poola krahv Carl Zalusky. Varsti omandas Meeri ja Unipiha mõisa vene romantismi teerajaja, poeet ja kunstnik Vassili Zhukovski (1783-1852), kelle elukäik on tihedalt seotud Tartuga. 1841. a. müüs ta mõlemad mõisad Carl Johann von Seidlitzile. Seidlitzite valdusse jäi Meeri mõis kuni võõrandamiseni 1920.aastail. Endise Meeri mõisa hoones tegutses 2000. aastateni eriinternaatkool (1924–1964 lastekodu).

Meeri küla kultuurimälestised:

- Meeri mõisa peahoone, 19.saj (mälestise reg. nr 7237)
- Meeri mõisa park, 19.saj (mälestise reg.nr 7238)

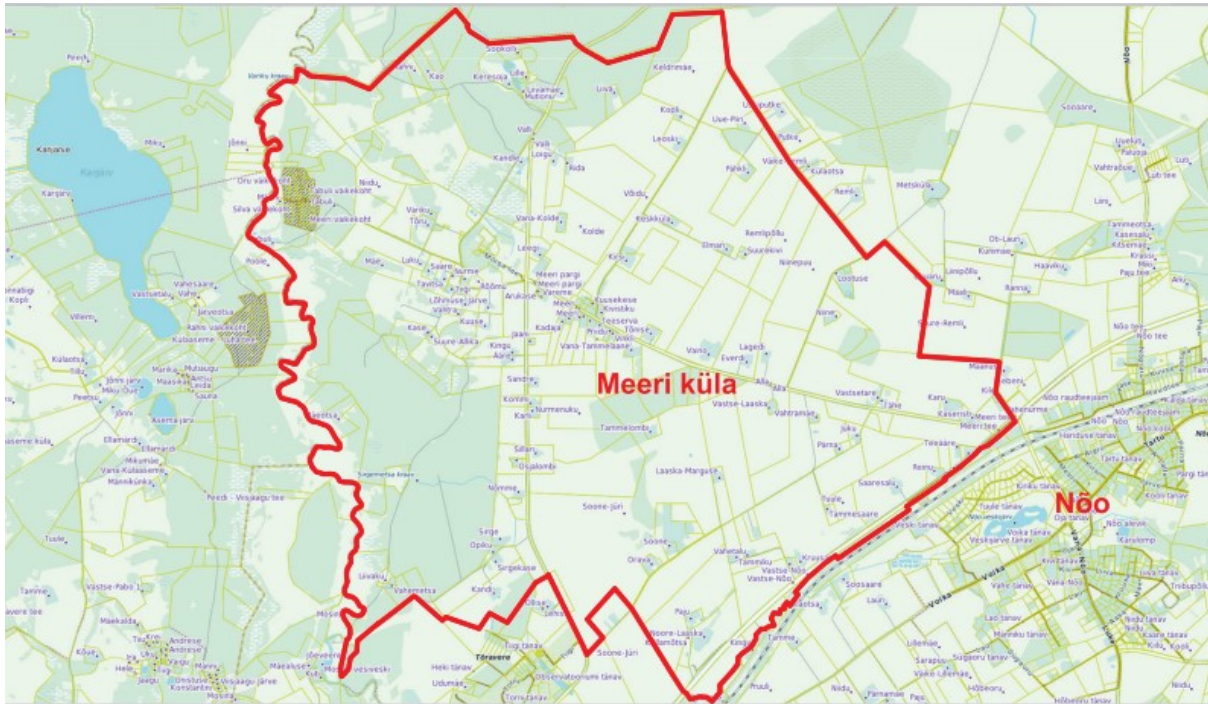
Meeri külas kaardistatud pärandkultuuriobjektid:

- Keresoja metsavahikordon 619:HII:005

3.2. Asukoht

Meeri küla asub Lõuna-Eestis Tartu maakonnas Nõo vallas, jäädes Tartu linnast edelasse, Nõo alevist läände Elva ürgorgu.

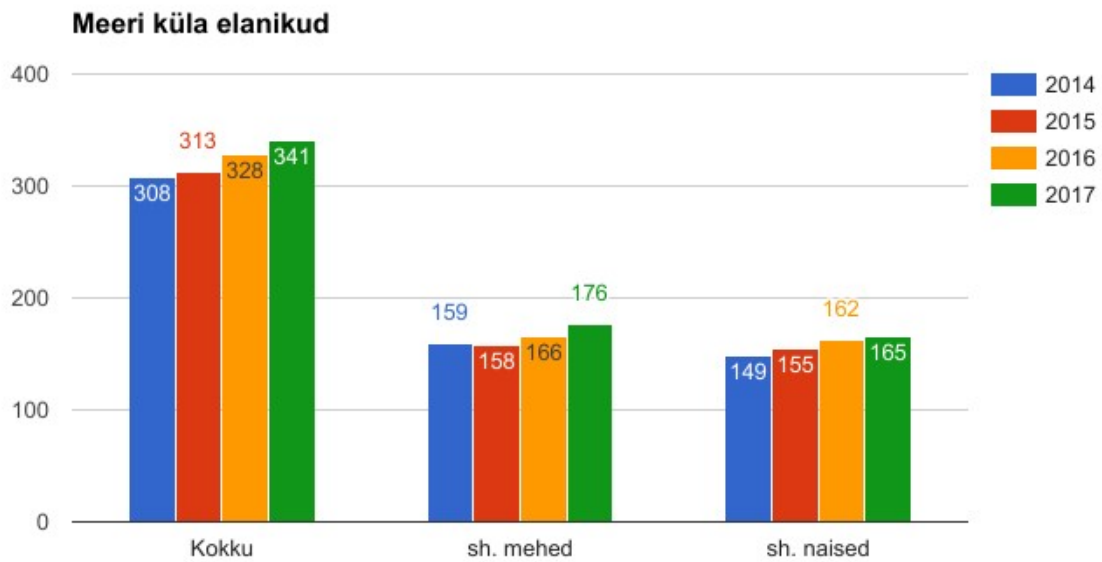
Naaberküladeks on põhja poolt Nõgiaru ja Keeri, lõuna poolt Tõravere ning edelast Vissi küla.

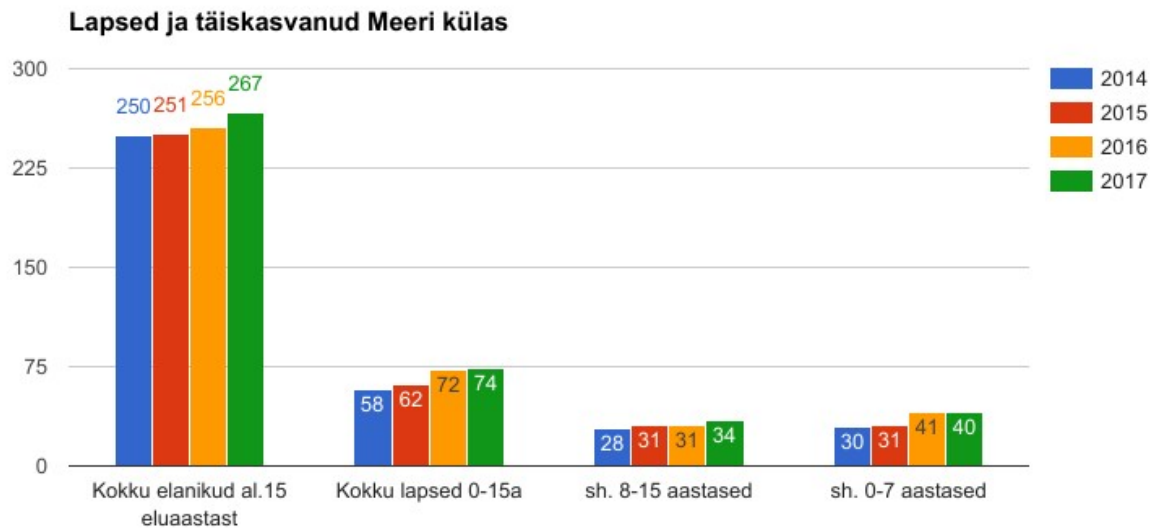
Pildil Meeri küla.

3.3. Küla elanikkond

Nõo valla kõige suurem küla on Meeri küla.

Joonis 1. Meeri küla elanike arv

Joonis 2. Laste ja täiskasvanute osakaal Meeri külas

3.4. Küla looduslikud olud

Meeri küla asub looduslikult kaunis kohas, metsade ja hästi haritud põldude keskel.

3.5. Küla majanduslikud olud

Meeri külas on registreeritud 17 osaühingut, 8 füüsilisest isikust ettevõtjat ja 4 MTÜ-d.

Põllumajanduslikest tootjatest suurim on Andres Tamme Soone Farm. Tööstusettevõtetest on suurim Madix Teritus OÜ, mis tegeleb puidutööstuse seadmete hoolduse ja müügiga. Puhke- ja spordikeskus Palu Puhkekeskus asub ajaloolise Keresoja metsavahikordoni maadel, Keeri-Karijärve looduskaitseala vahetus läheduses.

Enamus töökohti asub väljaspool küla.

Külas tegutseb Meeri Küla Arendamise Selts.

Meeri küla lapsed käivad lasteaias Nõo lasteaias Krõll, Tõravere lasteaias Tõruke ja Nõgiaru lasteaias.

Koolis käivad lapsed Nõo Põhikoolis, Nõo Realgümnaasiumis või Tartu koolides.

Küla vaba aja sisustamise kohaks on Meeri seltsimaja küla keskel.

Tartu asub Meeri külast ca 20 km kaugusel. Kaugused tähtsamatest asutustest:

- 4 km kaugusel asub Nõo Põhikool ja Nõo Realgümnaasium;
- 5 km kaugusel asub perearstikeskus, vallavalitsus, apteek, lasteaid;
- 6 km kaugusel asub lähim bensiinijaam.

Piirkonnas on tolmuva katteda Nõo-Meeri, Rõhu-Tõravere, Tabuli ja Mõisa tee.

Tartu-Elva liini tava- ja kiirbussidega võimalik sõita Meeri tee peatusesse. Nõgiarust, Keerilt ja Meerilt on Nõkku võimalik käia 2 reisiga (Nõo valla arengukava 2037 p.5.1.4) ja Tartu 5 reisiga.

09.11.2016 allkirjastati Nõo Vallavalitsuses Meeri küla naabrivalve leping. Piirkonnaga liitus 25 majapidamist.

3.6. Küla taristu

Meeri külas on valgustust kolmes piirkonnas- Meeri pargis, Nõo-Meeri kõrvalmaantee ääres ning nn Meeri suvilate juures. (Nõo valla arengukava 2037 p.5.1.3)

Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustik on olemas Meeri külade kompaktselt hoonestatud aladel. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide omanikuks ja vee-ettevõtjaks on AS Emajõe Veevärk.

Nõo vallavalitsus on korraldanud olmejäätmete vedamise. Seltsimaja juures on pakendikonteiner papile, paberile ja pakendile.

Ohtlike- ja elektroonikajäätmeid on võimalik ära anda OÜ NRTK tanklas asuvasse kogumispunkti. Sõiduauto rehve saab ära anda Nõo alevikus vallamaja vastas asuvasse jäätmejaama.

3.7. Külaelanike koostöö

Külaelanike koostöö sai hoogu 2002.aastal, kui loodi selts ning alustati seltsimaja renoveerimist. Meeri külas asub Nõo valla ainukene funktsioneeriv seltsimaja. 2006.a avaldati mahukas raamat küla ajaloost "Meie Meeri".

Vahepeal seltsi tegevused pisut sumbusid, kuid on uuesti hoogustunud. Iga- aastaselt on tähistatud Vabariigi aastapäeva, külapäeva, korraldatud talgud ning osaletud Nõo kihelkonna külade mängudel. Lastele on läbi viidud lastekaitsepäeva üritus, sisustatud kevadisi ja sügisesi koolivaheaegasid. Regulaarselt käib koos memmede selts Elurõõm. 2011.aastal sai koostöös Naiskodukaitse Tartu ringkonnaga alguse heategevuslik sissekeedukursus, mille raames inimesed ise koguvad kokku juur- ja puuviljad, keedavad ja panevad purki hulgaliselt hoidiseid, rikastamaks väiksema toimetulekuvõimega inimeste toidulauda.

4. SWOT analüüs

Tugevused <ul style="list-style-type: none"> • Hea asukoht, linnalähedus • Bussiühendus Tartuga • Mustkattega teed läbi küla • Mitmekülgsed võimalused looduses puhkamiseks • Oluliste teenuste kättesaadavus läheduses • Aktiivne külaselts • Naabrivalve piirkond Tabuli väikekohas • Rahulik keskkond • Hea koostöö vallavalitsusega	Nõrkused <ul style="list-style-type: none"> • Külas on vähe tööandjaid ja töökohtasid • Ebapiisav ühistransport Meerilt • Kergliiklustee puudumine • Kaabelinterneti puudumine • Kogukonnatunde puudumine (erinevate põlvkondade vähene koostöö) • Tegevusetud noored, noorte vähene kaasatus kohaliku elu edendamisel (noorte vähene huvi osaleda!) • Puuduvad laste mänguväljakud • Unarusse jäetud mõis ja park
Võimalused <ul style="list-style-type: none"> • Tihedam kogukondlik läbikäimine, kodukoha identiteedi teadvustamine • Koostöö suurendamine (küla sees, naaberküladega jne) • Seltskonnaelu tugevdamine • Elanikkonna, sh. noorte kaasamine kohaliku elu edendamisel • Üksteise tunnustamine, märkamine • Hajaasustus – privaatsuse ja puhtama elukeskkonna säilimine • Huviringide käivitamine, sh vabaaja sisustamise vahendite soetamine • Projektide kaasabil suurendada investeerimisvõimalusi • Meeri mõis ja park • Postipunkti avamine • Bussiootepaviljoni rajamine • Meeri ajaloo väärtustamine (väljapanek seltsimajas)	Ohud <ul style="list-style-type: none"> • Elanike vähenemine, lahkumine maapiirkonnast • Vananev elanikkond • Eestvõtjate vähesus, ebakindlus • Elanikkonna ükskõiksus • Vallapoolse toetuse vähenemine • Valdade liitmisel küla tähtsuse vähenemine

5. Visioon ja eesmärgid

Meeri küla on turvaline, mainekas ja väärtustatud elukeskkonnaga elamispiirkond. Elanikkond on ühte hoidev, aktiivne ja tervislike eluviisidega. Meil on hea ja sõbralik kogukond ja puhas elukeskkond, kus külaelanik tahab elada ja kuhu külaline tagasi tulla.

5.1. Arengu eesmärgid ja ülesanded nende saavutamiseks

Sotsiaalse elukeskkonna valdkonnas on kesksel kohal vaba aja veetmise võimaluste mitmekesistamine ning küla ühistegevuse aktiveerimine. Looduskeskkonna valdkonnas on kesksel kohal küla heakorra hoidmine. Tänapäevase infrastruktuuri valdkonna prioriteediks on teedehitus, side ja ühistranspordi tänapäevase taseme saavutamine ja hoidmine.

5.2. Arengueesmärgid

Heakord ja infrastruktuur

- Teed on korras ja aastaringiselt hooldatud.
- Rajatud on kergliiklustee.
- Korrastatud viidamajandus ja bussiootepaviljonid.
- Hea bussiliiklus Nõo aleviga.
- Sidesüsteemid (post, telefon, mobiil, interneti püsiühendus jne).
- Hoolitsetud majade ümbrused (iga-aastane heakorrakonkurss)

Hea maine

- Küla tegevuse regulaarne kajastamine meediaväljaannetes.
- Oma tunnusmärk, bränd, oma lipp ja logo.
- Külal on positiivne iive. Aktiivne, noorenev ja haritud külaelanikond.
- Külale omase suveniiri väljatöötamine ja valmistamine

Sotsiaalne elukeskkond

- Omaalgatuse ja ühtekuuluvustunde suurendamine külas
  - Külaelanikud tunnevad üksteist
  - Külaelanikud räägivad kaasa külaelu puudutavates küsimustes
- Küla seltsimaja ruumid on renoveeritud

- Tegutsev mitmefunktsiooniline seltsimaja (sh. küla ajaloo kogumine ja säilitamine - kogutud fotod ja esemed annavad näitliku materjalina pildi igapäeva töös kasutuses olnud erinevatest esemetest ja tehnikatest).
- Arenenud koolituse ja koostöö süsteem. Eesmärgiks julgustada inimesi enesearendusele ja -teostusele. Julgustada elanikke aktiivselt osalema erinevatel koolitustel ja õppepäevadel. Koolitustel ja õppepäevadel kuuldust saab teadmisi ja häid ideid oma ettevõtluse loomiseks ja ettevõtlusega toimetulemiseks. Töökohtade lisandumine külas soodustab ettevõtluse arengut ja tõstab elanike elatustaset.
- Head võimalused vaba aja veetmiseks (spordi- ja mänguväljak jms).
- Luua laste mänguväljak, kus on ronimispuud, kiigud, liumäed, mängumaja. Postid ja väravad sportlike tegevuste jaoks, sportimisinventar.
- Ühistegevuse korraldamine. Traditsiooniliste ürituste korraldamises osalemine - jaanituli, küla- jm teemapäevad ("Teeme ära!" talgud).
- Toimiv naabrivalve, infoürituse korraldamine. Tulemuseks turvaline ja rahulik elukeskkond.
- Ühiste väljasõitude korraldamine

Looduskeskkond

- Väärtuslik maastik koos loodus- ja ajalooliste objektidega on hooldatud. Väärtusliku maastiku hoolduskava koostamine ja sellele vastav hooldamine.
- Küla on heakorrastatud, heakorratalgute korraldamine. Küla osalemine heakorrakonkursil.
- Piisavalt elavat loodust, et silmal oleks ilus vaadata, puhas ja heakorrastatud keskkond, ilus loodus, ka kultuurmaastik sh. põllud.
- Suurenenud keskkonnateadlikkus. Toimub keskkonnasäästlik loodusressursside kasutamine Jäätmete sorteerimise propageerimine. Keskkonnanõuete täitmise jälgimine.

6. Arengukava elluviimine

6.1. Arengukava seire, hindamine ja elluviimine

Arengukava viiakse ellu Meeri Küla Arendamise Seltsi eestvedamisel ning Nõo vallavalitsuse ja Meeri külaelanike toetuse, kaasabil ning koostöös. Arengukava täitmist jälgib külaaktiiv.

Küla eestvedajate põhiülesandeks on arengukava rakendamisel koordineerida tegevusi, ettevõtjate, kohalike elanike, vallavalitsuse ja teiste institutsioonide vahel. Arengukava täitmist kontrollitakse ja hinnatakse igal aastal. Selleks korraldatakse küla koosolek, kuhu kaasatakse külaelanikud. Koosolekul

tehakse kokkuvõtte ja antakse hinnang arengukava raames tehtud töödele, vaadatakse läbi arengukava ja vajadusel viiakse sisse muudatused.

Meeri küla arengukava koostamisel on lähtutud Nõo valla arengukavast aastaks 2037. Arengukava esitatakse Nõo Vallavalitsusele 2017.a. märtsis kooskõlastamiseks. Vajadusel viiakse sisse muudatused, mis tagab kooskõla kahe arengukava vahel.

7. Kokkuvõtte

Arengukava ülesehitusele aitasid kaasa „Küla arengukava koostamise käsiraamat“ ja tutvumine teiste (k.a. Nõo valla külade) arengukavadega.

Lisa 1

Tegevus- ja investeeringutekava aastatel 2017-2022

Aeg	Tegevus või investeering	Orienteeruv maksumus	Võimalik finantseerimisallikas	Vastutaja
2017	Maakütte paigaldamine seltsimajja	27 000 eurot	Fondid (PRIA)	Selts, Nõo vallavalitsus
	Bussiootepaviljon	Selgub tegevuste käigus		Nõo vallavalitsus
	Varjualuse ehitamine ürituste tarbeks	Selgub tegevuste käigus	Fondid, Nõo vald	Selts, Nõo vallavalitsus
2017- 2022	Allee korrastamine	Selgub tegevuste käigus		Selts
2017-2018	Küla suveniiri, ühisatribuutika ja logo väljatöötamine	5000 eurot	Fondid	Selts
2017- 2022	Heakorratööd ja -talgud		Nõo vald, fondid	Selts
2017- 2022	Küla ühisürituste korraldamine	Selgub tegevuste käigus	Nõo vald, fondid, selts	Selts
2017- 2022	Küla mainekujundus ja külategevuste regulaarne kajastamine meedias	-	-	Selts